

2.

TÜRKİYE’NİN EKONOMİK PROBLEMLERİ VE İSLAM İKTİSADININ ÇÖZÜM ÖNERİLERİ ÇALIŞTAYI

II. WORKSHOP ON ECONOMIC PROBLEMS IN TURKEY & SOLUTION SUGGESTIONS of ISLAMIC ECONOMICS

Tarih: 22 ARALIK 2018 CUMARTESİ Saat: 09:00 / 18:00 Yer: İZÜ ALTUNİZADE YERLEŞKESİ - İSTANBUL

Date: 22 DECEMBER 2018 SATURDAY Time: 09:00 / 18:00 Place: IZU ALTUNIZADE CAMPUS - ISTANBUL

II. TÜRKİYE'NİN EKONOMİK PROBLEMLERİ VE İSLAM İKTİSADININ ÇÖZÜM ÖNERİLERİ ÇALIŞTAYI

22 Aralık 2018 / Cumartesi
İZÜ Altunizade Yerleşkesi-İstanbul

AÇILIŞ OTURUMU 09.00-09.30

I. OTURUM 09.30-11.00

Global Ekonomik Trendler ve Türkiye Ekonomisinin Güncel Sorunları

Oturum Başkanı:

Prof. Dr. İbrahim Güran Yumuşak

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi

Sosyo-Ekonomik Kalkınma ve Türkiye

Prof. Dr. Fuat Erdal

İbn Haldun Üniversitesi

Dış Ticaretin Gelişimi ve Türkiye Üzerine Bir Değerlendirme

Prof. Dr. Erdal Tanas Karagöl

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Küresel Gelir - Servet Dağılımı ve Türkiye'nin Durumu

Prof. Dr. Mahmut Bilen

Sakarya Üniversitesi

II. OTURUM 11.30-13.00

Ekonomik Krizler ve İslam İktisadı Politikaları

Oturum Başkanı:

Prof. Dr. Ahmet İncekara

İstanbul Üniversitesi

İktisadi Bunalım ve Üretim-Tüketim Dengesizliği

Prof. Dr. Arif Ersoy

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi

Global Finansal Krizler ve İslam İktisadı

Prof. Dr. Seyfettin Erdoğan

İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Finansal Krizlerin Etkilerinin Azaltılmasında İslami Finansal Kurumların Rolü ve Önemi

Doç. Dr. Buerhan Saiti

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi

III. OTURUM 14.30-16.00

İslam İktisadı Üzerine Ekonomik Model Önerileri

Oturum Başkanı:

Prof. Dr. Metin Toprak

İstanbul Üniversitesi

İslam İktisadının Temel Özellikleri ve Nitelikleri

Prof. Dr. Monzer Kahf

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi

İslami Makro Ekonomik Modelin Temelleri

Prof. Dr. Mabid Ali Al-Jarbi

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi

Arz Yanlı İslam İktisadı Model Önerisi

Prof. Dr. Hakan Sarıbaş

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

IV. OTURUM 16.30-17.30

Genel Değerlendirme ve Türkiye Ekonomisi Üzerine İslam İktisadı Politika Önerileri

Oturum Başkanı:

Prof. Dr. Mehmet Bulut

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi

Türkiye'deki Küçük, Orta ve Büyük İşletmeler İçin İslami Bankacılık

Prof. Dr. Ahmet F. Aysan

İstanbul Şehir Üniversitesi

Türkiye Ekonomisi için İslami Finans Politika Önerileri

Prof. Dr. Servet Bayındır

İstanbul Üniversitesi

Finansal Gelişme İçin Düzenleme Yaklaşımları ve Öneriler

Prof. Dr. Turan Erol

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi

I. OTURUM 09.30-11.00

GLOBAL EKONOMİK TRENDLER VE TÜRKİYE EKONOMİSİNİN GÜNCEL SORUNLARI

Sosyo-Ekonomik Kalkınma ve Türkiye

Prof. Dr. Fuat Erdal / İbn Haldun Üniversitesi

Dış Ticaretin Gelişimi ve Türkiye Üzerine Bir Değerlendirme

Prof. Dr. Erdal Tanas Karagöl / Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Küresel Gelir - Servet Dağılımı ve Türkiye'nin Durumu

Prof. Dr. Mahmut Bilen / Sakarya Üniversitesi

Oturum Başkanı: Prof. Dr. İbrahim Güran YUMUŞAK

İstanbul Üniversitesi İktisat Bölümü'nü 1992 yılında bitirdi. Yüksek lisansını 1995 yılında İ.Ü. İktisat Politikası Anabilim Dalı'nda, doktorasını ise 2000 yılında İ.Ü. İktisat Anabilim Dalı'nda tamamladı. 1996-2011 yılları arasında Kocaeli Üniversitesi'nde çalıştıktan sonra İstanbul Medeniyet Üniversitesi'ne geçti, kısa bir süre United Nations University Maastricht Economic and Social Research Institute on Innovation and Technology'te misafir öğretim üyesi olarak araştırmalarda bulundu. 2015 yılından itibaren İstanbul S. Zaim Üniversitesi İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi'nde Dekan olarak görev yapmaktadır. Uluslararası Bilgi, Ekonomi ve Yönetim Kongresi Genel Sekreteri ve Bilgi Ekonomisi ve Yönetimi Dergisi'nin editörüdür. Bilgi ekonomisinin yanı sıra Türkiye ekonomisi ve İslam ekonomisi alanında yayımlanmış 57 adet kitap, makale ve bildirisi bulunmaktadır.

Prof. Dr. Fuat ERDAL

ODTÜ İktisat Bölümü'nden 1991 yılında mezun olduktan sonra Leeds Üniversitesi'nde yüksek lisans (1994) ve Nottingham Üniversitesi'nde doktora (1998) yapmıştır. Karadeniz Teknik Üniversitesi, Adnan Menderes Üniversitesi ve İstanbul Teknik Üniversitesi'nde çalışmış; İzmir Ekonomi Üniversitesi, Bahçeşehir Üniversitesi ve İstanbul Bilgi Üniversitesi'nde lisans ve lisansüstü düzeylerde dersler vermiştir. Sigortacılık Eğitim Merkezi, Merrill Lynch Yatırım Bankası, İTÜNOVA TTO şirketlerinde görevler almıştır. Makro İktisat, Kalkınma İktisadı ve Uluslararası İktisat alanlarında uzmanlaşmış ve ulusal ve uluslararası yayınlar yapmıştır. Halen İbn Haldun Üniversitesi'nde çalışmaktadır.

SOSYO-EKONOMİK KALKINMA VE TÜRKİYE

İthal ikameci kalkınma stratejisinden, serbest piyasa ekonomisine geçiş yapan Türkiye ekonomisi, 38 yıldır bu süreci devam ettirmektedir. 80'li yıllarda dış ticaretin ve sermaye piyasaların dışa açılması ile başlayan süreç, 90'lı yıllarda art arda meydana gelen ekonomik ve finansal krizler ile sekteye uğramış, 2000'li yıllarda ise toparlanarak hızlı bir ivme kazanmıştır. Bu çalışmada, sosyo-ekonomik kalkınmanın ölçülmesinde kullanılan, eğitimden sağlığa, istihdamdan yaşam kalitesine farklı göstergeler eşliğinde, ülkemizde son 20 yılda meydana gelen sosyal, beşeri ve iktisadi değişimler ele alınacak, mevcut durum ve yönelimler incelenecektir.

Prof. Dr. Erdal Tanas KARAGÖL

Prof. Dr. Erdal Tanas Karagöl, Lisans eğitimini 1992 yılında İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'nde dereceyle bitirerek tamamladı. 1994 yılında devlet bursu kazanarak gittiği Amerika Birleşik Devletleri'nde Connecticut Üniversitesi'nden Ekonomi dalında Yüksek Lisans derecesini aldı. Doktora eğitimini 2002 yılında İngiltere'de York Üniversitesi'nde tamamladı. Balıkesir Üniversitesi ve Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde öğretim üyesi olarak çalışmaya başladı. Bu görevinde 2003 yılında Yardımcı Doçent, 2005 yılında Doçent ve 2011 yılında Profesör oldu. Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı (SETA) Ekonomi Direktörlüğü yaptı. Çok sayıda akademik çalışmalarının yanı sıra Türk medyasında ekonomik konulara ilişkin köşe yazıları kaleme almakta.

DIŞ TİCARETİN GELİŞİMİ VE TÜRKİYE ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Türkiye ekonomisinde ekonomik büyümenin ithalata yüksek oranda bağımlılığı nedeniyle belli dönemlerde artan yüksek cari açık ekonomi için tehdit haline gelebiliyor. Bu nedenle dönem ekonomik büyümeden fedakârlık yapma zorunluluğu ortaya çıkmakta. Ayrıca, yüksek büyüme-yüksek cari açık tercihi, cari açığı bizim gibi dış kaynaklarla da finanse eden ülkeler için büyük sorun haline gelmekte. Dolayısıyla, üretim yapısındaki dışa bağımlılığını azaltacak tedrici adımlar, düşük cari açık ve yüksek büyüme tercihini orta vadede mümkün hale getirmek ekonomik büyümenin sürdürülebilirliği için elzem. Gerçekleşecek bu değişim, Türkiye'nin içinde bulunduğu orta gelir grubundan yüksek gelirli ülkeler arasına girmesine de önemli katkı sağlayacaktır.

Prof. Dr. Mahmut BİLEN

1969 yılında Ceyhan Adana’da doğan Mahmut Bilen, 1988 yılında girdiği İ.Ü. İktisat Fakültesi İktisat bölümünden 1992 yılında mezun oldu. Yüksek lisansını aynı Üniversitenin Sosyal Siyaset Programında 1994 yılında tamamladı. 2002 yılında “Devletin Ekonomide Değişen Rolü: Refah Devleti Ekseninde Bir Analiz” başlıklı tezi ile İktisat Doktora Programından mezun oldu. 2008-2010 yıllarında ABD’de University of Illinois at Urbana-Champaign’de doktora sonrası ziyaretçi akademisyen olarak görev yaptı.

Bilen, Sakarya Üniversitesi İktisat bölümüne 1993 yılında Arş. Gör. Göreve başladı. 2002 ile 2011 arasında aynı üniversitede yardımcı doçent görev yaptı. 2011 yılında iktisadi gelişme alanında Doçent olan Bilen, Ağustos 2016’dan itibaren Sakarya Üniversitesi İktisat bölümünde profesör oldu. Sakarya Üniversitesinde çeşitli idari görevler yürüten Bilen, halen Hukuk Fakültesi dekanlığına vekâlet yürütmektedir. Akademik araştırma alanı İktisadi gelişme olmak Bilen’in yayınlanmış çok sayıda eseri bulunmaktadır.

KÜRESEL GELİR - SERVET DAĞILIMI VE TÜRKİYE’NİN DURUMU

Özellikle son dönemlerde giderek artan düzeyde ilgi çeken sorunlardan biri, küresel servet ve gelir eşitsizliğidir. 1980 sonrası dönemde neoliberal politikalar ekseninde bu sorun iyileşme yönünde bir gelişme göstermediği gibi giderek daha da olumsuz yönde gelişme göstermiştir. Küresel servet dağılımı hakkında hazırlanan raporlar ve artan akademik araştırmalar sorunun boyutunu büyüklüğünü ortaya koymaktadır. Türkiye’de hem gelir hem de servet dağılımı açısından benzer bir durumda olduğu görülmektedir. Üyesi olmaya çalıştığımız AB ülkeleri ile kıyaslandığımızda belki de en önemli ekonomik sorunlardan biri gelir dağılımı sorunu olduğu ve iyileştirilmesi yönünde gösterilen çabalara rağmen bir türlü arzu edilen yönde bir gelişme kat edilemediği görülmektedir. Bu bildiride öncelikle küresel düzeyde konu analiz edilecek sonrasında Türkiye’deki durumu tespit edilecek ve sorunun kaynaklarının nereden kaynaklandığı analiz edilecektir. Acaba küresel ve ülke düzeyinde uygulanan ekonomi politikaların yetersizliği için İslam ekonomisinin geliştirdiği kurumların ne tür katkılar sunabileceği analiz edilecektir. Özellikle Zekât Kurumu ile İslami mikro finans kurumunun sorunun çözümüne sağlayacağı katkının mahiyeti ortaya konulacaktır.

II. OTURUM 11.30-13.00

EKONOMİK KRİZLER VE İSLAM İKTİSADİ POLİTİKALARI

İktisadi Bunalım ve Üretim-Tüketim Dengesizliği

Prof. Dr. Arif Ersoy / İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi

Global Finansal Krizler ve İslam İktisadı

Prof. Dr. Seyfettin Erdoğan / İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Finansal Krizlerin Etkilerinin Azaltılmasında İslami Finansal Kurumların Rolü ve Önemi

Doç. Dr. Buerban Saiti/ İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Ahmet İNCEKARA

1956 yılında Eynesil’de doğdu. 1978 yılında İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesinden mezun olduktan sonra İktisat Bölümünde araştırma görevlisi olarak çalışmaya başladı. Bu bölümde 1986-1989 yılları arası yardımcı doçentlik, 1989-1996 yılları arasında ise doçentlik yapan İncekara, 1994 yılında ABD Cornell Üniversitesi’nde araştırmalarda bulundu. 1996 yılında İktisat Politikası Ana Bilim Dalında Profesör oldu. Halen İktisat Fakültesi İktisat Bölümü başkanıdır.

Prof. Dr. Arif ERSOY

1948 yılında Çorum'da doğdu. Orta Öğrenimi Çorum'da tamamladı. 1973 yılında Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden mezun oldu. İngiltere'de Leeds Üniversitesi'nde mastır derecesini aldı. 1977- 1994 yılları arasında Ege ve Dokuz Eylül Üniversiteleri İktisadi ve İdari Bilimler Fakültelerinde öğretim üyeliği görevinde bulundu. Çalışmaları daha çok “İktisadi Düşünceler”, “Yeniden Yapılanma” ve “İktisadi Sistemler” alanlarına yöneliktir. 27 Mart 1994 Mahalli Seçimlerde belediye başkanlığına Çorum'da aday olan Ersoy seçimi kazandı. 18 Nisan 1999 tarihinde yapılan Mahalli idareler seçiminde ikinci kez aday oldu ve seçildi. Bu görevi 27 Mart 1994- 8 Ağustos 2002 tarihleri arasında yerine getirmiştir. Bir süre Avrupa Konseyi Mahalli İdareler Kongresi üyeliğini yaptı. 1 Ocak 2015 tarihinde Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi İktisat Bölümü Başkanlığı görevinde emekli oldu. A. Ersoy, Eylül 2015'ten beri İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesinde öğretim üyeliği görevi yanında İslam Ekonomisi ve Finans Bölüm Başkanlığı ve Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürlüğü görevlerini deruhte etmektedir. İngilizce ve Arapça bilen Ersoy, iki çocuk babası ve beş torun dedesidir.

İKTİSADİ BUNALIM VE ÜRETİM-TÜKETİM DENGESİZLİĞİ: Selem ve Faizin Üretim ve Tüketim Dengesi Üzerindeki Etkileri

İnsan için doğal olan ürettiği ile tüketimini dengelemektir. Toplum için de esas olan durum da toplam üretimin toplam tüketimi karşılamasıdır. Ekonominin bu iki temel boyutu, üretim ile tüketim arasındaki dengesizlik bütün ekonomik bunalımların esas kaynağıdır. Faizsiz İslam iktisadı, üretim eksenli bir iktisadi düzeni önermektedir. Üretim olmadan tüketimin olmayacağı gerçeğinden hareketle üretimi öncelemektedir. Tüketim olmadan da üretimin sürdürülebilir kılınması mümkün olmayacağından elde edilen hasılanın adil paylaşılması, İslam iktisadının temel gayesidir. Faizli Kapitalizm ise, faizli kredi ile borçlanana üretim yapmadan tüketimi imkânı sağlamakta ve borç verenin borçludan faiz yoluyla gelir elde etmesine ortam hazırlamaktadır. Faiz üretim ile tüketim dengesini bozduğu için Doğal İktisadın, yani İslam İktisadın kurallarına ters düşen bir kazanç kabul edilmektedir. Bu nedenle faiz, tarih boyunca hemen her din ve insanı sosyal faaliyetlerin merkezine yerleştiren her düşünür tarafında iyi karşılanmamıştır. Bu tebliğde faizli kapitalist sistem ile faizsiz Otaklık İktisadi düzenin üretim-tüketim dengesinin sağlamada kullandıkları finansal yöntemleri karşılaştırılmaya çalışılacaktır. Örnek olarak da birbirlerinin tam tersi olan faizsiz kredilendirme yöntemi olan “selem” ile faizli sistemin kullandığı faizli kredilendirme yöntemleri karşılaştırılacaktır. Türkiye ekonomisinin karşılaştığı arz ile talep dengesizliği sorunu üzerinde özetle durulacaktır.

Prof. Dr. Seyfettin ERDOĞAN

1999 yılında Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İktisat Politikası Anabilim Dalı'nda doktorasını tamamlamış ve 2005 yılında makro iktisat alanında doçent unvanını almıştır. Ulusal ve uluslararası düzeyde çok sayıda bilimsel yayını olan Erdoğan, aynı zamanda kırka yakın ar-ge ve sosyal sorumluluk projelerinde yürütücülük görevi üstlenmiştir. İslam iktisadı alanında da bilimsel çalışmalar yapan Prof. Dr. Seyfettin Erdoğan, International Congress of Islamic Economy Finance and Ethics isimli Kongrenin düzenleme kurulu başkanıdır.

GLOBAL FİNANSAL KRİZLER VE İSLAM İKTİSADI

Küresel finansal sistem, iç ve dış finansal serbestleşme sürecinin tamamlanması ile birlikte entegre bir yapı haline gelmiştir. Bütün ülkelerde faiz oranları serbest piyasa koşullarına bırakılmış ve sermaye hareketlerinin önündeki engeller kaldırılmıştır. Yüksek faizlere duyarlı kısa vadeli sermaye hareketleri yüksek getiri güdüsü ile ülkeler arasında dolaşmakta ve uğradığı ülkelerdeki makroekonomik değişkenlerin kırılganlık düzeyini artırmaktadır. Kısa vadeli sermaye girişleri ekonomide yapay bir iyileşme ortamını sağlasa da, özellikle ani sermaye kaçışları makroekonomik göstergelerin seyrinde ciddi bir sapma eğilimini doğurmaktadır. Yüksek faize duyarlı sermaye girişleri döviz piyasasında kısa vadeli bir gevşemeyi beraberinde getirmekte, ancak sermaye çıkışları yeniden döviz kuru artışını tetiklemektedir. Kur – faiz kısılcasına giren ekonomilerde, ortaya çıkan belirsizlik ortamı reel sektör faaliyetlerini sekteye uğratmakta, uzun vadeli yatırım kararlarının gerçekleştirilmesi, öte yandan, parasal otoritenin küresel sermayeden bağımsız para politikası uygulaması imkânsız hale gelmektedir. Kur – faiz kısılcasındaki ekonomilerde, döviz kurlarının yükseldiği/yükseltildiği dönemlerde faiz oranlarının artırılması yönünde oluşan baskılara boyun eğen merkez bankaları sözde kur istikrarı bahanesi ile giriştikleri kademeli faiz artışı kararları nedeniyle faiz oranlarının bütün makro dengeleri sarsmasına farkında olmadan aracılık etmektedirler. Yüksek faiz oranları, finansal krizlerin ortaya çıkmasına yol açan en önemli sorundur. Çünkü yüksek faiz oranları, enflasyon, borçlanma maliyetinin artması, enflasyon belirsizliği ve resesyon gibi sorunlara yol açar. Bu çalışmada, iç finansal serbestleşmenin bir aracı olarak kullanılan faiz politikasının yol açtığı tahribatlar İslam iktisadı perspektifi ile analiz edilecektir.

Doç. Dr. Buerhan SAITI

Dr. Buerhan Saiti is currently an Associate Professor of Department of Islamic Economics and Finance of the Istanbul Sabahattin Zaim University. Recently, he earned Outstanding Young Researcher Award by Turkey Academy of Sciences (TÜBA) (2018-2021). Previously, he was full-time Associate and Assistant Professor of Institute of Islamic Banking and Finance of the International Islamic University Malaysia (IIUM). As a young academician, he has published 2 books, 6 book chapters, almost 50 refereed journal publications (most of them are citation-indexed journals) and attended more than 35 International and local conferences. He teaches at both the Post Graduate and Undergraduate levels (Islamic Finance, Islamic Banking, Islamic Wealth Management, Islamic Capital Market, Money & Banking, Business Mathematics and Statistics, Financial Management). His research interest is both theoretical and empirical studies of Islamic Banking and Finance.

THE ROLE AND IMPORTANCE OF ISLAMIC FINANCIAL INSTITUTIONS IN REDUCING THE EFFECTS OF FINANCIAL CRISIS

The last three decades have witnessed numerous financial and currency crises, most of which were associated with regional or even global consequences: for example, 2008-09 US financial crisis. The financial stability is one of the main concerns of central banks, financial institutions, investors and among others. This paper examines the causes of financial crisis such as low fractional reserve ratio, debt securitization, solely focusing of financial asset growth without financing real sector and as well as high financial leverage. The advocates of Islamic Finance argue that the Islamic finance is better positioned due to the specific features of Islamic finance such as, limit of debt securitization, ethical and ratio screenings, exclusion of financial sectors, exclusion of highly leveraged firms, the limit of interest-based leverage, and, finally, exclusion of using complex and intensive structured financial products, derivatives, and other toxic assets. Therefore, this paper demonstrates how Islamic finance copes with such issues and provides some sensible solutions to conventional financial system.

III. OTURUM 14.30-16.00

İSLAM İKTİSADI ÜZERİNE EKONOMİK MODEL ÖNERİLERİ

İslam İktisadının Temel Özellikleri ve Nitelikleri

Prof. Dr. Monzer Kahf / İstanbul S. Zaim Üniversitesi

İslami Makro Ekonomik Modelin Temelleri

Prof. Dr. Mabid Ali Al-Jarbi / Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi

Arz Yanlı İslam İktisadı Model Önerisi

Prof. Dr. Hakan Sarıbaş / Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

Oturum Başkanı: *Prof. Dr. Metin TOPRAK*

Metin Toprak, Ardahan doğumludur. Lisans, yüksek lisans ve doktora derecelerini İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesinden aldı. Kırıkkale ve Eskişehir Osmangazi Üniversitelerinde öğretim üyeliği yaptı. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunda Başkan Yardımcısı, Rekabet Kurumunda İkinci Başkan, ÖSYM Başkanlığında Başkan Yardımcısı olarak çalıştı. Georgetown ve Uluslararası Saraybosna Üniversitelerinde konuk araştırmacı ve öğretim üyesi olarak bulundu. 2008-2014 döneminde Bologna Uzmanı olarak çalıştı ve Türkiye Referanslama Sürecinde Rapor Yazım Ekibi lideri olarak görev aldı. Türkiye Referanslama çalışması 29-30 Mart 2017 tarihinde başarıyla tamamlandı. Çalışma alanları uygulamalı ekonomi, alan araştırmaları ve yükseköğretim çalışmalarıdır. Halen İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi İktisat Bölümünde öğretim üyesidir.

Prof. Dr. Monzer KAHF

1940 yılında Şam'da doğan Kahf, lisans eğitimini University of Damascus'da, doktorasını ise University of Utah (Salt Lake City, US)' da ekonomi üzerine tamamladı. Fıkıh ve İslami ilimler alanında da güçlü bir eğitim alan Kahf, üniversitelerde ders vermenin yanı sıra Islamic Research and Training Institute (IRTI), Islamic Development Bank (IDB) gibi farklı araştırma merkezleri ve finans kurumlarında araştırmacı, yönetici, danışman pozisyonlarında çalıştı. Suudi Arabistan, Suriye, Amerika, Kanada, Nijerya ve daha birçok ülkede İslami finans ve bankacılık, İslam hukuku, zekât üzerine çalışmalar yapan kurumların açılmasına katkıda bulunan Kahf, bu bölgelerde İslami bankacılık ve finans üzerine modeller geliştirdi. Çalışmalarına serbest olarak California'da devam eden ve İstanbul S. Zaim Üniversitesi'nde İslam iktisadı üzerine dersler veren Kahf'ın, zekât, vakıflar, İslami finans ve bankacılık ve İslam iktisadının diğer alanlarında çalışmaları ve kitapları bulunmaktadır.

Each system aims at higher efficiency in wealth production coupled with best distribution in accordance with the background value system and beliefs of a given society.

The Islamic economic system achieved its objectives through the institutional structure of the economy whose foundations are the following:

- Property rights
- Economic freedom
- Market structure
- Exchange and contracts
- Ethical monitor and human dignity
- Mercy and caring system
- Wealth and income (Māl, pl. Amwāl) are what is not harmful
- Legal system and enforcement
- Presence of state in the economy
- The Main Properties and Characteristics of Islamic Economics

Prof. Dr. Mabid Ali AL-JARHI

Professor of Economics and Finance, ASBU and Coordinator of the project of Establishing the International Center of Islamic Economics & Finance, ASBU-ICIEF Professor of Economics and Finance, INCEIF, 2016 – 2017 Professor of Economics and Finance, Hamad Bin Khalifa University, Qatar, 2012 – 2015 Founding member, International Association for Islamic Economics, and President 2003 – 2011 Member and secretary, Shari'a Board, Dubai Financial Market, Previously: Economist, Institute of National Planning, Cairo; Director, Economic and Policy Planning, Islamic Development Bank (IDB); Chief of Research and Senior Economist, Technical Editor of the Joint Arab Economic Report, Secretary General, Council of Governors of Arab Central Banks, Arab Monetary Fund; Director General, Islamic Research and Training Institute, IRTI-IDB, Taught economics at American and Egyptian universities, Participated in establishing several Islamic banks, and in introducing Islamic banking laws, Participated in establishing the Islamic Financial Services Board, IFSB, and SESRIC. Degrees: B. A. economics, Cairo University, M. A. economics, University of Illinois, resident graduate studies, UCLA and a PhD. economics, USC. Born in Fayoum, Egypt; Married with six children; Hobbies include swimming and writing Arabic poetry.

THE FOUNDATIONS OF THE ISLAMIC MACROECONOMIC MODEL: APPLICATION STRATEGY AND BENEFITS TO TURKEY

Islamic economic macro models can be broadly divided into two categories. Both categories ignore the neoclassical micro foundations, based on the utility maximizing individual, the profit-maximizing firm, the typical macroeconomic agent and the different versions of strict rationality attached to an all-knowing decision-making unit. Both approaches give due attention to the importance of equity and the role Zakah and Awqaf in providing a significant share of public services. Both categories can rid themselves from straightjacketing the economy into a stable equilibrium, as they are open to the possibilities of policies aimed at stabilization while improving market mechanisms. The first category was inspired by Mannan (1970), Siddiqui (1981, 2006) and Chapra (1985, 1996) and elaborated by Khan and Mirakhor (1994), Iqbal and Mirakhor (2011), in addition to Mirakhor and Zaidi (2007). This PLS approach implicitly assumes a pure equity-based system, and draws important conclusions about its efficiency, equilibrium and stability. Meanwhile, it ignores the institutional details of the monetary and financial structure. When discussing monetary policy, the traditional policy tools are usually listed, with the exception of those, which use the rate of interest. The second category proposes a detailed institutional structure of the monetary of financial sector of an Islamic economic system. Such structure has distinctive features with respect to the money creation and finance allocation. In addition, the money market contains the necessary instruments for the anchor and conduct of monetary policy. In other words, the rules of Shari'ah with regard to economic behavior have been translated into a behavioral structure attached to an institutional framework. This category has been offered by Al-Jarhi (1981, 1983) with several consequent modifications and improvements. This paper provides a description of the Islamic macroeconomic model according to Al-Jarhi's approach. It provides recommendations on applying this model to the Turkish economy for economic development and stabilization purposes. In this regard, the paper considers gradualism and institutional competition as the two driving forces behind implementation. As to the latter, the legal and regulatory environment is continuously modified to provide both conventional and Islamic economic institutions working side-by-side to have an equal opportunity to operate, leaving competition to have the final say to the public to judges the usefulness of each.

Prof. Dr. Hakan SARIBAŞ

Prof. Dr. Hakan Sarıbaşı received a B.A. degree from the Faculty of Economics at Istanbul University, a M.A. degree from Department of Economics at Clark University, and a Ph.D. degree from Department of Economics at George Mason University. He has been teaching at Zonguldak Bulent Ecevit University since 2004. Prof. Sarıbaşı' research and teaching focus on macroeconomics, microeconomics, institutional economics and Islamic economics.

A SUPPLY-SIDE MODEL SUGGESTION FOR ISLAMIC ECONOMICS: A MACRO ECONOMIC STRUCTURE OF THE JUST ECONOMIC SYSTEM

There are many macroeconomic models in economics and they compete one another. With a positive methodology, each model alleges that it explains the real world phenomenon and therefore has a power to solve economic problems. Even though the majority of macro models, having been developed within scientific research programs, have not found a way to implement themselves in an economy, they have nevertheless contributed to our understanding of the real world. As is known, competition between socialism and capitalism has led to the development of welfare state (and/or social security system) in capitalistic societies.

In the literature, Islamic economists have introduced Islamic macroeconomic models. By following Islamization of knowledge agenda, these models essentially combine genuine characteristics of Islamic economics with the tools of mainstream economics. The founding leader of Millî Görüş movement, Prof. Dr. Necmettin Erbakan, and a group of Islamic intellectuals in Turkey had developed an economic program known as the Just System. The program did not enter into Islamic economics literature. To the best of our knowledge, it has not been formally examined, and modelled. Consequently, there are no computer simulations of the program.

In this study, we attempt to fill this gap in the literature. We model a macroeconomic Just System with mathematical equations, and conduct series of simulations in order to identify its outputs. Based on the closed economy assumption, we describe the production function with a government share, define a charitable foundation sector, exclude the speculation motive in money demand. Savings are transferred to investments without interest. We conclude that Macro Economic Just System works well, and produces desirable outputs as it was stated in the original program.

IV. OTURUM 16.30-17.30

TÜRKİYE EKONOMİSİ ÜZERİNE İSLAM İKTİSADI POLİTİKA ÖNERİLERİ

Türkiye'deki Küçük, Orta ve Büyük İşletmeler İçin İslami Bankacılık

Prof. Dr. Ahmet F. Aysan / İstanbul Şehir Üniversitesi

Türkiye Ekonomisi için İslami Finans Politika Önerileri

Prof. Dr. Servet Bayındır / İstanbul Üniversitesi

Finansal Gelişme için Düzenleme Yaklaşımları ve Öneriler

Prof. Dr. Turan Erol / İstanbul S. Zaim Üniversitesi

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Mehmet BULUT

Dokuz Eylül Üniversitesi'nden İktisat alanında 1992'de lisans ve 1994'te yüksek lisans derecelerini aldı. 1994-1996 yılları arasında Ankara ve İstanbul'da iki farklı Üniversitede ayrı ayrı doktora derslerini bitirip "yeterlilik" sınavlarını da başarıyla tamamladıktan sonra çalışmayı planladığı konudan dolayı Hollanda'da doktora yapmaya karar verdi. Ekonomi Tarihi alanında 1998 yılında Posthumus Enstitüsü'nden ikinci yüksek lisans ve 2000 yılında da Utrecht Üniversitesi'nden doktora derecelerini aldı. Başkent Üniversitesi'nde 2001 yılında Yardımcı Doçent, 2003'te Doçent ve 2008 yılında Profesör oldu. İlgili Üniversitede, Öğretim üyeliği, İktisat Bölüm Başkanlığı, Fakülte Kurulu ve Fakülte Yönetim Kurulu Üyeliği görevlerinde bulundu. 2011 yılında Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi kurucu Dekanı ve Rektör Yardımcısı oldu, 2012 yılında YÖK Üyeliği'ne atandı. Ereğli Demir Çelik Fabrikaları A.Ş. (ERDEMİR), İskenderun Demir Çelik Fabrikaları A.Ş. (İSDEMİR), Sollac Ambalaj A.Ş., Erenko Mühendislik A.Ş. Erdemir Romanya A.Ş., Yarımca Porselen A.Ş gibi kamu ve özel kurumlarda Yönetim Kurulu

Üyeliği; TT NET A.Ş. ve AVEA A.Ş gibi Őirketlerde Denetim Kurulu görevlerinde bulundu. Uzun dönem (long term-longue durée) ekonomik kalkınma ve gelişme, ülkeler arası ekonomik farklılıkların nedenleri ve performans karşılaştırmaları, uluslararası ekonomi politik, Osmanlı-Avrupa-Atlantik Ekonomik İlişkileri, İktisat Tarihi, İktisadi Düşünce ve Kurumlarla ilgili alanlarda çalışmaktadır. İsveç/Dalarna, İngiltere/Cambridge ve Amerika Birleşik Devletleri/Harvard ve Princeton/IAS Üniversitelerinde akademik çalışmalar yaptı. Yurt içi ve yurt dışında kitapları yayınlandı. TÜBA Üyesi ve ADAM AKADEMİ Sosyal Bilimler Dergisi'nin Genel Editörüdür. Bulgarca, Arapça, Felemenkçe, İngilizce bilen ve İstanbul S. Zaim Üniversitesi Rektörü olan Bulut evli ve üç çocuk babasıdır.

Prof. Dr. Ahmet F. AYSAN

1999 yılında Boğaziçi Üniversitesi İktisat Bölümünden mezun oldu ve University of Maryland College Park'ta 2001 yılında yüksek lisansını, 2005 yılında doktorasını tamamladı. 2008 yılında doçent oldu. Dünya Bankası, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Oxford Analytica'nın da aralarında bulunduğu kurumlara danışmanlık yapan Aysan, 2005-2011 yılları arasında Boğaziçi Üniversitesi İktisat Bölümü tam zamanlı Öğretim Üyesi olarak görev yaptı. A. F. Aysan TCMB Meclis Üyeliği ve Para Politikası Üyeliği, Boğaziçi Üniversitesi Ekonomi ve Ekonometri Merkezinde Başkan Yardımcılığı, G-20 Finansal Güvenlik Uzmanları Grubu Üyeliği, TÜBİTAK SOBAG Danışma Kurulu Üyeliği ve Avrupa Birliği 7. Çerçeve Programında ekonomi alanında Ülke Uzmanlığı görevlerini yürütmüştür. Uluslararası finans, makroekonomi, ekonomi politik, bankacılık ve finans konularında uzmanlaşan Aysan, birçok uluslararası derginin Yayın Kurulu ve Danışma Kurulu üyesidir. Akademik dergilerde yayımlanmış çok sayıda makalesi bulunan A. F. Aysan, Boğaziçi Üniversitesi Vakfı yayın ödülleri ve akademik teşvik ödülleri, Middle East Economic Association tarafından verilen İbni Haldun Ortadoğu ve Kuzey Afrika ülkeleri üzerine yazılan en iyi makale ödülünü aldı. A. F. Aysan ayrıca London School of Economics and Political Sciences (LSE) European Institute bünyesinde kurulan Contemporary Turkish Studies kürsüsünde danışma kurulu üyeliğini görevinde bulunmuştur. A. F. Aysan İstanbul Şehir Üniversitesi İşletme ve Yönetim Fakültesi Dekanıdır.

FORTUNING THE SMALL AND THE PLENTY: ISLAMIC BANKING FOR MSMES IN TURKEY

While MSMEs form the backbone of many countries, most of them suffer from limited access to external finance. We provide an additional dimension to the literature by examining whether Islamic banks, compared to their conventional peers, fortune more the Turkish MSME segment of the credit market. We do this by considering various aspects of MSME lending behavior (lending, foreign exchange lending, loan commitments, loan quality, revenues, and cyclicity) across different MSME size categories (micro, small and medium-sized firms). Our findings in general, and throughout different size categories, confirm that Islamic banks vis-a-vis MSMEs are more engaged with foreign exchange lending, total lending, and issuance of letters of credit. We also find that Islamic banks generate more revenues from their MSME lending portfolio. The quality of their MSME loan portfolio is, however, not unequivocally different. Our findings further show that MSME lending by Islamic banks tend to be on average less cyclical.

Prof. Dr. Servet BAYINDIR

1993'te M.Ü. İlahiyat Fakültesini, 2005'te ise Anadolu Üniversitesi İktisat Fakültesini bitirdi. M.Ü.'de "Özel Finans Kurumlarının İslâm hukuku Yönünden Değerlendirilmesi" adlı teziyle Yüksek Lisansını (1995), "Faizsiz Bankacılık İşlemlerinin İslâm Fıkıhı'ndaki Yeri" adlı teziyle de Doktorasını tamamladı (2004). MEB bursuyla sekiz aylığına Ürdün Üniversitesi'nde Arapça eğitimi aldı (2002-2003). Malezya Merkez Bankası bursuyla, Malezya'da INCEIF adlı enstitüde Certificate of Islamic Finance (CIFP) mastır programını tamamladı (2008-2010). İslam iktisadı ve finansı alanındaki çalışmaları ile 2008 yılında Doçent, 2014 yılında Profesörlük unvanını aldı. T.K.B.B.'nin düzenlediği Proje Yarışması'nda Birinci Derecede Mansiyon Ödülü ile ödüllendirildi (Mart 2009). MEB bünyesinde 1995-2001 yılları arasında yaklaşık altı yıl öğretmenlik yapan Bayındır, İ.Ü. İlahiyat Fakültesi'nde İslam Hukuku ve İslam İktisadı ve Finansı alanında öğretim üyesi olarak görev yapmakta olup aynı zamanda İZÜ'de, İslam İktisadı alanında misafir öğretim üyesi olarak doktora dersleri vermektedir.

TÜRKİYE EKONOMİSİ İÇİN İSLAMİ FİNANS POLİTİKA ÖNERİLERİ

İslami finans gerek ilkeleri, gerek kurumları gerekse bireysel ve kurumsal düzeyde başvurulan ürünleri ile hem ülkemiz hem de dünyada son asırda iktisadi aktörlerin gündemini meşgul eden bir konudur. Ülkemiz hâlihazırda kapitalist finans temelli krizlerden birini yaşamaktadır. Mevcut krizin nedenleri ve çözüm teklifleri içerisinde ilk akla gelen İslami finanstır. Aslında İslami finans bir takım kurum ve ürünleri ile ülkemizde yaklaşık yarım asırdır tecrübe edilmektedir. Ancak deneme aşaması tamamlanarak bir türlü istikrarlı bir politika haline getirilememiştir. Ancak son yıllarda olumlu bir gelişme olarak bunun işaretlerine şahit olunmaktadır. İslami finans denince öncelikle bu sistemi uygulayacak kurumlar, destekleyip geliştirecek altyapı sistemleri ve finansal ürünler akla gelir. İslami finansal ürünlerin temel kriteri iktisadi faaliyetten kopuk, finansal nitelikli bir ürün değil de gerçekleşmesi mutlaka reel ekonominin kanallarından geçmesine bağlı olmasıdır. Katılım bankacılığı, İslami sigorta kurumları, fon işletim ve yönetim şirketleri, para ve sermaye piyasası ürünleri ve bunlara ilişkin düzenlemeler İslami finansın ilkelerinin pratiğe aktarılmasının araçlarıdır. Dolayısıyla sistem bütünlük içerisinde ele alınmayı gerektirmektedir. İşte bu sunumda İslami finansal ürünlerin temel karakteri ve bu ürünleri hayata geçirmek üzere geliştirilmiş olan kurumlara kısaca temas edilip, ülkemiz açısından İslami finansın çeşitli alanlarıyla ilgili ne gibi uygulamaların hayata geçirilmesi gerektiği ve bunun ülkemiz finansal sistemine olan katkısı üzerinde durulacaktır.

Prof. Dr. Turan EROL

1985 yılında Ekonomi Dalında Lisans, 1989 yılında Yüksek Lisans derecesi alan Erol, 1996 yılında Hollanda Tinbergen Institute/Erasmus Üniversitesinden Ekonomi Dalında Doktora derecesi almıştır. 1997- 2003 yılları arasında Başkent Üniversitesinde Doçent olarak öğretim üyeliği yapmış, ekonomi ve finans dallarında dersler vermiştir ve araştırmalarda bulunmuştur. 2003 yılında TOBB en iyi Türkiye Ekonomisi araştırma ödülünü almıştır. Halen İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesinde Profesör kadrosundadır. Kamu görevi olarak, 2003-2009 yılları arasında Sermaye Piyasası Kurulu Üyeliği, İkinci başkanlığı ve Başkanlık görevlerinde; 2009-2018 arasında ise Başbakan Başdanışmanı görevlerinde bulunmuştur.

Özel sektör görevi olarak, 2010 yılından beri THY ve iştirakleri, Aselsan gibi en gözde şirketlerimizde yönetim kurulu üyelikleri ve danışmanlık görevlerinde bulunmuştur. Bu görevleri sırasında kamu ve özel sektör kurumları ve finans ve reel sektörlerin çalışma, karar alma ve düzenlenmesi süreçlerini yakından tanıma ve bunlara katılma fırsatı bulmuştur. Finans sektörü başta olmak üzere ulusal ve uluslararası kurumlarla birlikte organizasyonlar ve ortak çalışmalar yapma ve temsil etme fırsatı bulmuştur.

FINANSAL GELİŞME İÇİN DÜZENLEME YAKLAŞIMLARI VE ÖNERİLER

Bugün itibariyle sahip olduğumuz deneyimler, bankacılık ve sermaye piyasalarının düzenlenmesinde ve yönetiminde daha farklı yaklaşımlar ortaya koymamızın elzem olduğunu göstermektedir. İslami finansın da gelişmesi için doğal bir ortam özelliğine sahip sermaye piyasaları daha esnek ve kapsayıcı bir düzenleme yaklaşımı gerektirir. Sermaye piyasalarını düzenlerken son derece korunmuş ve adeta riskten arındırılmış olan bankacılık sisteminden farklı düşünmek gerekir. Ülkemizde sermaye piyasalarının istenilen düzeyde gelişmemesi, bankacılık benzeri düzenleme yaklaşımının burada da hâkim olduğu izlemi vermektedir. Dünya örneklerine baktığımızda ise, sermaye piyasalarının daha fazla geliştiği ülkelerin son derece esnek bir düzenleme yaklaşımı gösterdiklerini görmekteyiz. Bu piyasaların bazen ticaret kanunu bazen de örfi hukuk (common law) gibi daha esnek kanunlar çerçevesinde düzenlendiğini görmekteyiz. İslami finansın daha hızlı gelişmesini istediğimiz ve İstanbul Finans Merkezi gibi hedeflerimize daha hızlı varmak istediğimiz bu dönemde düzenleme yaklaşımlarımıza ilişkin değerlendirme ve önerilerde bulunmaya çalışacağız. Ancak bu sayede İslami finans, faizli sistemin bir türevi olmaktan çıkabilecek, katılım bankacılığı daha özgün bir hele gelebilecek ve şirketler, teknoloji ve altyapı projeleri için öz kaynak sağlayan daha etkin bir sermaye piyasası oluşabilecektir.

II. WORKSHOP ON ECONOMIC PROBLEMS IN TURKEY & SOLUTION SUGGESTIONS OF ISLAMIC ECONOMICS

December 22, 2018 / Saturday
IZU Altunizade Campus – Istanbul

OPENING SESSION 09.00-09.30

I. SESSION 09.30-11.00

GLOBAL ECONOMIC TRENDS AND CURRENT PROBLEMS OF TURKISH ECONOMY

Chair:

Prof. Dr. İbrahim Güran Yumuşak
İstanbul Sabahattin Zaim University

Socio-Economic Development and Turkey

Prof. Dr. Fuat Erdal
İbn Haldun University

An Assessment on Improvement of Foreign Trade and Turkey

Prof. Dr. Erdal Tanas Karagöl
Ankara Yıldırım Beyazıt University

Global Income-Wealth Distribution and the Situation in Turkey

Prof. Dr. Mahmut Bilen
Sakarya University

II. SESSION 11.30-13.00

ECONOMICS CRISES AND POLICIES OF ISLAMIC ECONOMICS

Chair:

Prof. Dr. Ahmet İncekara
İstanbul University

**Economic Depression and Imbalance Between Production and
Consumption**

Prof. Dr. Arif Ersoy
İstanbul Sabahattin Zaim University

Global Financial Crises and Islamic Economics

Prof. Dr. Seyfettin Erdoğan / İstanbul Medeniyet University

**The Role and Importance of Islamic Financial Institutions in
Reducing the Effects of Financial Crises**

Assoc. Prof. Dr. Buerhan Saiti
İstanbul S. Zaim University

III. SESSION 14.30-16.00

ECONOMIC MODEL SUGGESTIONS FOR ISLAMIC ECONOMICS

Chair:

Prof. Dr. Metin Toprak

Istanbul University

The Main Properties and Characteristics of Islamic Economics

Prof. Dr. Monzer Kahf

İstanbul S. Zaim University

The Foundations of Islamic Macroeconomic Model

Prof. Dr. Mabid Ali Al-Jarbi

Ankara Sosyal Bilimler University

A Supply-side Model Suggestion for Islamic Economics

Prof. Dr. Hakan Sarıbaş

Zonguldak Bülent Ecevit University

IV. SESSION 16.30-17.30

GENERAL ASSESSMENT AND POLICY SUGGESTIONS OF ISLAMIC ECONOMICS ON TURKISH ECONOMY

Chair:

Prof. Dr. Mehmet Bulut

İstanbul S. Zaim University

Fortuning The Small and The Plenty: Islamic Banking for MSMEs in Turkey

Prof. Dr. Ahmet F. Aysan

İstanbul Şehir University

Islamic Finance Policy Suggestions for Turkish Economy

Prof. Dr. Servet Bayındır

İstanbul University

Regulation Approaches for Financial Development and Suggestions

Prof. Dr. Turan Erol

İstanbul S. Zaim University

